

Uchwała nr IX/112/2023
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
z dnia 12 grudnia 2023 r.

w sprawie opinii o możliwości sfinansowania deficytu przedstawionego w projekcie uchwały budżetowej Gminy Wołów na 2024 rok

Na podstawie art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1325) w związku z art. 246 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.), Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w osobach:

- 1) Tomasz Miśkiewicz — przewodniczący,
- 2) Aneta Kieljan — członek,
- 3) Monika Puchała — członek,

wydaje opinię pozytywną z zastrzeżeniami

o możliwości sfinansowania deficytu przedstawionego w projekcie uchwały budżetowej Gminy Wołów na 2024 rok.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 246 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1634, z późn. zm.), zwanej dalej „u.f.p.”, regionalna izba obrachunkowa na podstawie projektu uchwały budżetowej przedstawia opinię w sprawie możliwości sfinansowania deficytu przedstawionego przez jednostkę samorządu terytorialnego. W opinii regionalna izba obrachunkowa ocenia możliwość sfinansowania deficytu na podstawie wskazanych źródeł jego finansowania oraz ich wpływu na kształtowanie się długu jednostki samorządu terytorialnego.

Na podstawie danych zawartych w przedłożonym projekcie uchwały budżetowej na 2024 rok, Skład Orzekający ustalił, że:

W projekcie uchwały planowane są następujące wielkości budżetowe:

- dochody budżetu w kwocie 167.026.135,58 zł, z tego dochody bieżące w kwocie 117.851.864,26 zł i dochody majątkowe w kwocie 49.174.271,32 zł,
- wydatki budżetu w kwocie 187.337.172,67 zł, z tego wydatki bieżące w kwocie 107.955.591,76 zł i wydatki majątkowe w kwocie 79.381.580,91 zł,
- deficyt budżetu w kwocie 20.311.037,09 zł,
- przychody budżetu w kwocie 28.036.037,09 zł, z tytułu niewykorzystanych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 u.f.p. w kwocie 20.036.037,09 zł, oraz z emisji obligacji w wysokości 8.000.000,00 zł,
- rozchody budżetu w kwocie 7.725.000,00 zł z tytułu spłaty kredytu oraz wykupu innych papierów wartościowych.

Planowany deficyt budżetu zgodnie z projektem uchwały budżetowej zostanie sfinansowany przychodami pochodzącymi z niewykorzystanych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 u.f.p., oraz z emisji obligacji. Wskazane źródła finansowania deficytu są zgodne z art. 217 ust. 2 u.f.p. Przychody budżetu zaplanowano w wysokości pozwalającej na sfinansowanie planowanego deficytu i rozchodów budżetu.

Skład Orzekający zwraca uwagę, że w 2024 r. zaplanowano przychody z tytułu niewykorzystanych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 u.f.p. w kwocie 20.036.037,09 zł. Z przedstawionego w projekcie wieloletniej prognozy finansowej przewidywanego wykonania budżetu na koniec 2023 r. nie wynika, aby Gmina posiadała do dyspozycji w 2024 r. środki we wskazanej kwocie. W piśmie z dnia 11 grudnia 2023 r. (znak WFB.3251.4.2024/AZ) Burmistrz Gminy Wołów przedstawił Regionalnej Izbie Obrachunkowej we Wrocławiu oświadczenie dotyczące posiadania na rachunku bankowym Gminy środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 u.f.p. w kwocie wskazanej do dyspozycji w roku 2024, wraz z zapewnieniem, że nie zostaną one wydatkowane do dnia 31 grudnia 2023 r. Skład Orzekający wskazuje, że

w przypadku niezrealizowania przychodów z tytułu ww. środków w prognozowanej wielkości konieczne będzie dokonanie stosownych zmian w budżecie .

Według projektu uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej, przedłożonej wraz z projektem uchwały budżetowej, kwota długu na koniec 2024 r. wyniesie 100.855.350,00 zł i będzie wyższa od przewidywanej kwoty długu na koniec 2023 r. (100.617.250,00 zł). Od 2025 r. zadłużenie Gminy będzie się stopniowo zmniejszać. Relacja łącznej kwoty długu do planowanych dochodów ogółem pomniejszonych o planowane kwoty dotacji i środków o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4–8 u.f.p., nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego, wyniesie w 2024 r. — 92,23%, a w 2025 r. — 82,65%.

W 2024 r. relacja spłat zobowiązań finansowych i wydatków bieżących na obsługę długu do planowanych dochodów bieżących, pomniejszonych o dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące, o której mowa w art. 243 u.f.p., z uwzględnieniem ustawowych wyłączeń, wynosi 12,59%, a dopuszczalny wskaźnik spłaty zadłużenia Gminy 14,80%. Również w kolejnych latach objętych prognozą (2025–2037) obliczona w oparciu o prognozowane w projekcie uchwały wielkości relacja, o której mowa w art. 243 u.f.p., nie przekracza dopuszczalnego poziomu. Należy przy tym jednak zauważyć, że w latach 2026 i 2027 relacja spłat, o której mowa w art. 243 u.f.p. (odpowiednio: 10,10% i 9,82%), kształtuje się na poziomie zbliżonym do dopuszczalnego wskaźnika spłaty zadłużenia Gminy (odpowiednio: 10,73% i 10,48%).

Na zachowanie relacji, o której mowa w art. 243 u.f.p., w kolejnych latach (tj. okresie spłaty długu) istotny wpływ będzie miała realizacja wielkości budżetowych na poziomie prognozowanym w projekcie uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej, a w szczególności wykonanie nadwyżek operacyjnych (różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi). W projekcie uchwały założono, że w latach 2024–2037 nadwyżki operacyjne będą kształtowały się w wysokości od ok. 9,9 mln zł do ok. 10 mln zł, przy przewidywanej na rok 2023 nadwyżce operacyjnej w kwocie 1.317.622,67 zł oraz deficycie bieżącym w wysokości 1.384.272,19 zł w 2022 r. i nadwyżce operacyjnej w wysokości 7.723.801,12 zł w 2021 r. Przy tym Skład Orzekający zauważa projektowany dla 2024 r. spadek wydatków bieżących o 7,91% w stosunku do przewidywanego wykonania w 2023 r. (kwota 9.273.827,95 zł).

Wykonanie nadwyżek operacyjnych i dochodów ze sprzedaży majątku poniżej planowanych wielkości niekorzystnie wpłynie na poziom dopuszczalnego wskaźnika spłaty zadłużenia jednostki. Wskazuje się zatem na konieczność stałego monitorowania sytuacji finansowej Gminy, a w szczególności wielkości kształtujących poziom ww. relacji. Gmina powinna podjąć działania mające na celu maksymalizację nadwyżek operacyjnych.

Skład Orzekający zwraca uwagę, że przestrzeganie limitów określonych w ustawie o finansach publicznych nie chroni przed utratą płynności finansowej, w tym względnie należy mieć na uwadze nie tylko ograniczenia prawne zaciągania długu, ale także brać pod uwagę ograniczenia ekonomiczne.

Biorąc pod uwagę powyższe, Skład Orzekający postanowił jak w sentencji. Równocześnie wskazuje, że organy jednostki samorządu terytorialnego ponoszą odpowiedzialność za sytuację finansową jednostki, a w szczególności za celowość i realność planowanych wydatków.

Niniejsza opinia, zgodnie z art. 246 ust. 2 u.f.p., podlega publikacji przez jednostkę samorządu terytorialnego na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r. poz. 902) w terminie 7 dni od dnia jej otrzymania.

Od niniejszej uchwały przysługuje zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodniczący
Składu Orzekającego

Tomasz Miśkiewicz